

Abstrakt

Medzinárodný obchod s drogami je závažným problémom globálnych rozmerov. Jeho potlačovaniu je teda potrebné venovať náležitú pozornosť. Za posledných viac než sto rokov bolo prijatých viacero medzinárodných dohovorov vzťahujúcich sa k tejto problematike. Najdôležitejším medzinárodnými inštrumentmi v boji proti nedovolenému obchodu s drogami sú v súčasnosti tri medzinárodné dohovory: Jednotný dohovor o omamných látkach z roku 1961, Dohovor o psychotropných látkach z roku 1971 a predovšetkým Dohovor OSN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropnými látkami prijatý v roku 1988.

Dohovory z rokov 1961 a 1971 sa venujú hlavne úprave legálneho zaobchádzania s omamnými, resp. psychotropnými látkami. Cieľom je obmedziť ich využívanie predovšetkým na lekárske a vedecké účely a zabrániť tak ich zneužívaniu vo vnútroštátnom alebo v medzinárodnom obchode. Dohovor (1988) sa venuje predovšetkým trestnoprávnej kontrole drog. Uvádza skutkové podstaty, ktoré majú zmluvné strany prijať do svojich právnych poriadkov a stíhať podľa svojich trestnoprávných, resp. iných predpisov. Dôležitou časťou Dohovoru sú ustanovenia na zamedzenie prania špinavých peňazí a odčerpania výnosov pochádzajúcich z obchodu s drogami a tiež otázky medzinárodnej právnej pomoci a vzájomnej spolupráce pri potlačovaní nelegálnych cezhraničných drogových aktivít. Medzinárodnú kontrolu drog a potlačovanie nelegálneho obchodu s nimi zabezpečuje inštitucionálne predovšetkým OSN a jej špecializované orgány: Komisia pre omamné látky, Medzinárodný úrad pre kontrolu omamných látok a Úrad OSN pre drogy a kriminalitu.

Od doby prijatia Dohovoru (1988) boli v oblasti medzinárodnej kontroly drog a boja proti nedovolenému obchodu s nimi prijaté určité politické dokumenty, avšak nedošlo odvtedy k žiadnemu výraznejšiemu posunu. I preto býva súčasný systém hodnotený ako nedostačujúci vzhľadom k pokračujúcemu úspešnému fungovaniu nelegálneho obchodu s drogami a tiež vzniku nových drog. I vzhľadom k tomu bolo by vhodné vytvoriť nový dokument kontroly drog, zohľadňujúci posledný vývoj a pozitívne či negatívne výsledky predchádzajúcej úpravy.